

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

TARYBOS DIREKTYVA 94/33/EB

1994 m. birželio 22 d.

dėl dirbančio jaunimo apsaugos

(OL L 216, 1994 8 20, p. 12)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2007 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB	L 165	21	2007 6 27
► <u>M2</u>	2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/27/ES	L 65	1	2014 3 5

TARYBOS DIREKTYVA 94/33/EB

1994 m. birželio 22 d.

dėl dirbančio jaunimo apsaugos

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 118a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje minėtos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi Sutarties 118a straipsnyje numatyta, kad Taryba direktyvomis nustato būtiniausius reikalavimus, skatinančius sąlygų, pirmiausia darbo aplinkos, gerinimą, kad būtų užtikrinta geresnė darbuotojų sauga ir sveikatos apsauga;

kadangi pagal minėtą straipsnį šiomis direktyvomis turi būti vengiama nustatyti administracinius, finansinius ir teisinius apribojimus, kurie trukdytų steigti ir plėtoti mažąsias bei vidutines įmones;

kadangi 1989 m. gruodžio 9 d. Strasbūre Europos Vadovų Tarybos priimtos Bendrijos darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijos 20 ir 22 punktuose teigiama, kad:

„20. Nepažeidžiant tokių taisyklių, kurios gali būti palankesnės jaunimui, o ypač tos, kurios užtikrina jų pasirengimą darbui per profesinį mokymą, ir atsižvelgiant į išimtis tam tikriems lengviems darbams, minimalus įdarbinimo amžius negali būti mažesnis kaip mokyklos baigimo amžius ir jokių būdu ne mažesnis kaip 15 metų;

22. Būtina imtis atitinkamų priemonių pataisyti darbo teisės aktus, taikomus jauniems darbuotojams, kad būtų patenkinti konkretūs jų tobulėjimo, profesinio mokymo poreikiai ir galimybės įsidarbinti.

Ypač būtina apriboti darbo laiką panaikinant bet kokią galimybę pažeisti šį apribojimą nustačius viršvalandžius; darbuotojams, neturintiems 18 metų, draudžiama dirbti naktį, išskyrus tam tikrus darbus, nurodytus nacionalinės teisės arba kitais teisės aktais.“;

⁽¹⁾ OL C 84, 1992 4 4, p. 7.

⁽²⁾ OL C 313, 1992 11 30, p. 70.

⁽³⁾ 1992 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 21, 1993 1 25, p. 167). 1993 m. lapkričio 23 d. Tarybos bendroji pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 1994 m. kovo 9 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 91, 1994 3 28, p. 89).

▼B

kadangi būtina atsižvelgti į Tarptautinės darbo organizacijos principus dėl dirbančio jaunimo apsaugos, įskaitant tuos, kurie susiję su minimaliu įdarbinimo amžiumi;

kadangi Europos Parlamentas šioje rezoliucijoje dėl vaikų darbo ⁽¹⁾ apibendrina įvairius jaunimo darbo aspektus ir pabrėžė jo poveikį sveikatai, saugai, fiziniam ir protiniam vystymuisi, taip pat nurodė, kad būtina priimti direktyvą, kuri suderintų šios srities nacionalinės teisės aktus;

kadangi 1989 m. birželio 12 d. Tarybos direktyvos 89/391/EEB dėl priemonių darbuotojų saugai ir sveikatos apsaugai darbe gerinti nustatymo ⁽²⁾ 15 straipsnis numato, jog ypač lengvai pažeidžiamos rizikos grupės turi būti apsaugotos nuo konkrečių jas veikiančių pavojaus rūšių;

kadangi turi būti pripažinta, kad vaikai ir paaugliai sudaro specifinę rizikos grupę, todėl būtina imtis priemonių dėl jų saugos ir sveikatos;

kadangi dėl vaikų pažeidžiamumo valstybės narės turi siekti uždrausti jų darbą ir užtikrinti, kad minimalus įdarbinimo amžius nebūtų mažesnis kaip nacionalinės teisės aktais nustatytas minimalus privalomojo mokslo baigimo amžius arba joku būdu ne mažesnis kaip 15 metų; kadangi išlygos vaikų darbo draudimui gali būti leistinos tik tam tikrais atvejais ir tik šioje direktyvoje numatytais sąlygomis; kadangi šios išlygos joku būdu negali neigiamai atsiliepti reguliariam mokyklos lankymui arba trukdyti vaikams visokeriopa lavintis;

kadangi, atsižvelgiant į pereinamojo iš vaikystės į pilnametystę laikotarpio pobūdį, paauglių darbą būtina griežtai reglamentuoti ir užtikrinti jų saugą;

kadangi kiekvienas darbdavys turi garantuoti jaunuoliams tinkamas jų amžiui darbo sąlygas;

kadangi, įvertinę su darbu susijusius pavojus jaunimui, darbdaviai turėtų įgyvendinti priemones jaunimo saugai ir jų sveikatai apsaugoti;

kadangi valstybės narės turėtų apsaugoti jaunimą nuo konkrečių rizikos rūšių, kylančių dėl patirties stokos, nežinojimo, kokių yra arba gali būti rizikos rūšių, arba dėl jaunuolių nesubrendimo;

kadangi dėl to valstybės narės turėtų uždrausti jaunimui įsidarbinti šioje direktyvoje nurodytame darbe;

⁽¹⁾ OL C 190, 1987 7 20, p. 44.

⁽²⁾ OL L 183, 1989 6 29, p. 1.

▼B

kadangi, patvirtinus konkrečius būtiniausius darbo laiko organizavimo reikalavimus, turėtų pagerėti jaunimo darbo sąlygos;

kadangi turėtų būti griežtai apribota maksimali jaunimo darbo trukmė, o nakties darbas uždraustas, išskyrus tam tikrus darbus, nurodytus nacionalinės teisės aktuose arba taisyklėse;

kadangi valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad mokyklas lankančių paauglių darbo laikas netrukdytų jiems lavintis;

kadangi laikas, skirtas jaunimo, dirbančio pagal teorinę ir (arba) praktinę mišrią darbo (mokymo) sistemą arba gamybos darbo praktiką, mokymui, turėtų būti įskaitytas į darbo laiką;

kadangi, užtikrinant jaunimo saugą ir sveikatą, būtina jam nustatyti minimalų dienos, savaitės ir kasmetinio poilsio laiką ir atitinkamas pertraukas;

kadangi nustatant savaitės poilsio laiką būtina deramai atsižvelgti į valstybėse narėse vyraujančius įvairius kultūrinius, etninius, religinius ir kitokius veiksnius; kadangi kiekviena valstybė narė nusprendžia, ar sekmdienis turėtų būti įskaitytas į savaitės poilsio laiką, ir jeigu taip, tai koku mastu;

kadangi atitinkama darbo patirtis gali padėti rengti jaunimą suaugusiųjų darbui ir socialiniam gyvenimui, jei užtikrinama, jog nebus pakenkta jo saugai, sveikatai ir vystymuisi;

kadangi nors tam tikrų veiklų arba situacijų atžvilgiu neįmanoma išvengti išlygų šios direktyvos nustatytiems draudimams ir apribojimams, jokia būdu negalima pažeisti galiojančios apsaugos sistemos pagrindinių principų;

kadangi ši direktyva yra svarbus žingsnis plėtojant vidaus rinkos socialinį aspektą;

kadangi praktiškai taikant šioje direktyvoje nustatytą apsaugos sistemą valstybėms narėms teks įgyvendinti veiksmingų ir proporcingų priemonių sistemą;

▼B

kadangi kai kurių šios direktyvos nuostatų įgyvendinimas vienai valstybei narei sukuria tam tikrų problemų dėl dirbančio jaunimo apsaugos sistemos; kadangi šiai valstybei narei turėtų būti leista tam tikrą laikotarpį netaikyti atitinkamų nuostatų,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKIRSNIS*1 straipsnis***Tikslas**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių vaikų darbui uždrausti.

Šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis jos užtikrina, kad minimalus įdarbinimo amžius nebūtų mažesnis nei nacionalinės teisės aktais nustatytas minimalus privalomojo mokslo baigimo amžius arba jokia būdu ne mažesnis nei 15 metų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad paauglių darbas būtų griežtai reglamentuojamas ir garantuota jų apsauga šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis.

3. Valstybės narės apskritai turi užtikrinti, kad darbdaviai garantuotų jaunimui jo amžių atitinkančias darbo sąlygas.

Jos užtikrina, kad jaunimas būtų apsaugotas nuo ekonominio išnaudojimo ir bet kokio darbo, galinčio pakenkti jo saugai, sveikatai arba fiziniam, protiniam, moraliniam arba socialiniam vystymuisi, taip pat mokymuisi.

*2 straipsnis***Taikymo sritis**

1. Ši direktyva taikoma visiems asmenims iki 18 metų, dirbantiems pagal darbo sutartį arba darbo santykius, apibrėžtus valstybėje narėje galiojančiuose teisės aktuose ir (arba) reglamentuojamus valstybėje narėje galiojančių teisės aktų.

2. Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis ir jomis nustatyta mastu arba jų nustatytais sąlygomis, šios direktyvos gali netaikyti atsitiktiniams arba trumpalaikiams darbams, susijusiems su:

- a) namų ruošos darbais privačiame namų ūkyje arba
- b) darbu, kuris nelaikomas kenksmingu ir pavojingu jaunimui šeimos įmonėje.

▼B*3 straipsnis***Sąvokų apibrėžimai**

Šioje direktyvoje:

- a) „jaunas asmuo“ — kiekvienas asmuo iki 18 metų, nurodytas 2 straipsnio 1 dalyje;
- b) „vaikas“ — kiekvienas jaunas asmuo iki 15 metų arba jaunas asmuo, kuris pagal nacionalinės teisės aktus dar privalo lankyti mokyklą;
- c) „paauglys“ — kiekvienas 15-18 metų amžiaus jaunas asmuo, kuris pagal nacionalinės teisės aktus neprivalo lankyti mokyklos;
- d) „lengvas darbas“ — visoks darbas, kuris dėl atitinkamų užduočių pobūdžio ir atlikimo sąlygų:
 - i) nekenkia vaikų saugai, sveikatai arba vystymuisi ir
 - ii) netrukdo lankyti mokyklos, dalyvauti kompetentingos institucijos patvirtintose profesinio orientavimo arba profesinio mokymo programose, taip pat netrukdo lavintis;
- e) „darbo laikas“ — bet koks laikas, kai jaunas asmuo yra darbe, darbdavio žinioje ir atlieka savo veiklą arba pareigas pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) nacionalinę praktiką;
- f) „poilsio laikas“ — visoks laikas, kuris nepriklauso darbo laikui.

*4 straipsnis***Vaikų darbo draudimas**

1. Valstybės narės patvirtina priemones, būtinas vaikų darbui uždrausti.

2. Atsižvelgiant į 1 straipsnyje nurodytus tikslus, valstybės narės gali priimti įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatas, pagal kurias vaikų darbo draudimas nėra taikomas:

- a) vaikams, kurie verčiasi 5 straipsnyje nurodytomis veiklomis;
- b) vaikams, kuriems yra ne mažiau kaip 14 metų ir kurie dirba pagal mišrią darbo (mokymo) sistemą arba gamybinio mokymo praktikos sistemą, jeigu šis darbas atliekamas kompetentingos institucijos nustatytais sąlygomis;

▼B

c) vaikams, kuriems yra ne mažiau kaip 14 metų ir kurie atlieka kitokius, nei 5 straipsnyje nurodyta, lengvus darbus; vaikai, kuriems yra 13 metų, taip pat gali, dirbdami ribotą valandų skaičių per savaitę, atlikti kitokius, nei 5 straipsnyje nurodyta, lengvus darbus, kurių rūšys nustatytos nacionalinės teisės aktais.

3. Valstybės narės, kurios naudojasi 2 dalies c punkte minėta galimybe, pagal šios direktyvos nuostatas nustato darbo sąlygas, susijusias su atitinkamais lengvais darbais.

*5 straipsnis***Kultūrinė ir panaši veikla**

1. Vaikų darbas kultūros, meno, sporto arba reklamos srityje leidžiamas tik tuomet, jei turimas išankstinis kompetentingos institucijos leidimas, kuris išduodamas konkrečiais atvejais.

2. Valstybės narės įstatymais arba kitais teisės aktais nustato vaikų darbo sąlygas 1 dalyje minėtais atvejais ir išsamią išankstinių leidimų išdavimo tvarką, jei ši veikla:

i) nepakenks vaikų saugai, sveikatai arba vystymuisi ir

ii) netrukdytų lankyti mokyklos, dalyvauti kompetentingos institucijos patvirtintose profesinio orientavimo arba profesinio mokymo programose, taip pat netrukdytų lavintis.

3. Taikydamos išlygas 1 dalyje nustatytai tvarkai, valstybės narės įstatymais arba kitais teisės aktais ir juose nustatytais sąlygomis gali leisti vaikams, kuriems yra ne mažiau kaip 13 metų, dirbti kultūros, meno, sporto arba reklamos srityje.

4. Valstybės narės, kurios modelių agentūroms, susijusioms su vaikų veikla, taiko specialią leidimų sistemą, gali šią sistemą išlaikyti.

II SKIRSNIS*6 straipsnis***Bendros darbdavių pareigos**

1. Nepažeidžiant 4 straipsnio 1 dalies nuostatų, darbdavys patvirtina priemones, būtinas jaunimo saugai ir sveikatai apsaugoti, ypač atsižvelgdamas į konkrečias 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas rizikos rūšis.

2. Darbdavys įgyvendina 1 dalyje numatytas priemones, įvertinęs su jaunimo darbu susijusio pavojaus rūšis.

▼B

Įvertinimas atliekamas iki tos dienos, kai jaunuoliai pradeda dirbti, taip pat įvykus svarbiems darbo sąlygų pokyčiams; įvertinant ypač turi būti atsižvelgiama į šiuos dalykus:

- a) darbo vietų įrengimą ir išdėstymą;
- b) fizinių, biologinių ir cheminių veiksnių poveikio būdą, laipsnį ir trukmę;
- c) darbo priemonių, ypač medžiagų, mašinų, aparatų ir prietaisų formą, įvairovę, naudojimą ir naudojimo būdus;
- d) darbo procesų ir veiksmų tvarką ir derinimo būdus (darbo organizavimas);
- e) jaunimo profesinio mokymo ir instruktavimo lygį.

Jeigu įvertinimas rodo, kad esama rizikos jaunimo saugai, fizinei ar psichinei sveikatai arba vystymuisi, būtina reguliariai atlikti atitinkamą nemokamą jų sveikatos tikrinimą ir priežiūrą, nepažeidžiant Direktyvos 89/391/EEB nuostatų.

Nemokamas sveikatos tikrinimas ir priežiūra gali būti nacionalinės sveikatos apsaugos sistemos dalis.

3. Darbdavys jaunuoliams praneša apie galimas rizikos rūšis ir visas jų saugos ir sveikatos priemones, kurių imtasi.

Be to, jis praneša teisėtiems vaikų atstovams apie galimas rizikos rūšis ir visas vaikų saugos ir sveikatos priemones, kurių imtasi.

4. Darbdavys, planuodamas, įgyvendindamas ir kontroliuodamas jaunimui skirtas saugos ir sveikatos apsaugos sąlygas, taiko Direktyvos 89/391/EEB 7 straipsnyje nurodytas apsaugos ir prevencines priemones.

7 straipsnis

Jaunimo pažeidžiamumas. Darbo draudimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad jaunimas būtų apsaugotas nuo bet kokių konkrečių saugos, sveikatos ir vystymosi rizikos rūšių, kylančių dėl jaunimo patirties stokos, nežinojimo, kokios yra arba gali būti rizikos rūšys, arba dėl jaunuolių nesubrendimo.

2. Nepažeidžiant 4 straipsnio 1 dalies, valstybės narės tuo tikslu draudžia įdarbinti jaunuolius šiais atvejais:

- a) jeigu dėl objektyvių priežasčių jie nėra fiziškai ar psichologiškai pajėgūs dirbti darbo;

▼B

- b) jeigu darbas yra susijęs su kenksmingu veiksnių poveikiu, įskaitant toksiškus ir kancerogeninius veiksnius, taip pat veiksnius, galinčius sukelti paveldimą genetinę ligą arba pakenkti dar negimusiam vaikui, taip pat kokių nors kitu būdu visam gyvenimui pakenkti žmogaus sveikatai;
- c) jeigu darbas yra susijęs su kenksmingu spinduliuotės poveikiu;
- d) jeigu darbas yra susijęs su nelaimingų atsitikimų rizika, kylančia dėl jaunuolių neišmanymo arba nesugebėjimo jos išvengti, kadangi nepakankamai dėmesio skiriama saugai, trūksta patirties arba jie nėra pakankamai apmokyti; arba
- e) jeigu darbas susijęs su rizika sveikatai, kylančia dėl didelio šalčio arba karščio, triukšmo ar vibracijos.

Darbai, kurie gali būti susiję su konkrečiomis rizikos jaunimui rūšimis, kaip numatyta 1 dalyje, apima:

— darbą, susijusį su kenksmingu fizinių, biologinių ir cheminių veiksnių, išvardytų priedo I dalyje, poveikiu; ir

— procesus ir darbus, išvardytus priedo II dalyje.

3. Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali leisti daryti išlygas 2 dalies nuostatoms dėl paauglių tais atvejais, kai tai yra būtina paauglių profesiniam mokymui, su sąlyga, kad paauglių sauga ir sveikatos apsauga užtikrinama juos darbe prižiūrint kompetentingam asmeniui, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 7 straipsnyje, ir kad yra garantuojama minėta direktyva suteikta apsauga.

III SKIRSNIS

8 straipsnis

Darbo laikas

1. Valstybės narės, kurios naudojami 4 straipsnio 2 dalies b arba c punktuose nurodytomis išlygomis, patvirtina būtinas priemones vaikų darbo laikui riboti:

- a) iki aštuonių valandų per dieną ir 40 valandų per savaitę, jeigu darbas dirbamas pagal mišrią darbo (mokymo) sistemą arba gamybinio mokymo praktikos sistemą;
- b) iki dviejų valandų mokyklos lankymo dienomis ir 12 valandų per savaitę, jeigu darbas dirbamas mokymosi laikotarpiu, tačiau ne mokyklai lankyti nustatytais valandomis, jei tai nėra draudžiama nacionalinės teisės aktais ir (arba) nacionaline praktika;

dienos darbo laikas jokių būdu negali būti ilgesnis kaip septynios valandos; vaikams, kuriems suėjo 15 metų, šis laikas gali būti pailgintas iki aštuonių valandų;

▼B

- c) iki septynių valandų per dieną ir 35 valandų per savaitę, jeigu darbas dirbamas ne trumpiau kaip vieną savaitę, kai mokykloje nevyksta pamokos; vaikams, kuriems suėjo 15 metų, šis laikas gali būti pailgintas iki aštuonių valandų per dieną ir 40 valandų per savaitę;
- d) iki septynių valandų per dieną ir 35 valandų per savaitę, jeigu lengvus darbus dirba vaikai, kurie pagal nacionalinės teisės aktus nebeprivalo lankyti mokyklos.
2. Valstybės narės patvirtina priemonės, būtinas paauglių darbo laikui riboti iki aštuonių valandų per dieną ir iki 40 valandų per savaitę.
3. Laikas, skirtas jaunimo mokymui pagal teorinę ir (arba) praktinę mišrią darbo (mokymo) sistemą arba gamybinio mokymo praktikos sistemą, turi būti įskaitytas į darbo laiką.
4. Jeigu jaunuolis dirba daugiau nei vienam darbdaviui, jo darbo dienos ir darbo laikas sumuojamas.
5. Valstybės narės įstatymais arba kitais teisės aktais, išimties tvarka arba esant objektyvioms priežastims gali leisti daryti išlygas 1 dalies a punktui ir 2 dalies nuostatomis.

Valstybės narės įstatymais arba kitais teisės aktais nustato tokių išlygų sąlygas, apribojimus ir įgyvendinimo tvarką.

9 straipsnis

Naktinis darbas

1. a) Valstybės narės, kurios naudojasi 4 straipsnio 2 dalies b arba c punktuose nurodytomis išlygomis, patvirtina priemonės, būtinas uždrausti vaikų darbą nuo aštuntos valandos vakaro iki šeštos valandos ryto.
- b) Valstybės narės patvirtina priemonės, būtinas uždrausti paauglių darbą nuo dešimtos valandos vakaro iki šeštos valandos ryto arba nuo vienuoliktos valandos vakaro iki septintos valandos ryto.
2. a) Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali leisti paaugliams dirbti tam tikrose veiklos srityse tokiu laiku, kuriuo pagal 1 dalies b punktą draudžiama dirbti naktį.

Šiuo atveju valstybės narės imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad paauglių darbą prižiūrėtų suaugęs asmuo, jeigu ši priežiūra būtina paauglio apsaugai.

- b) Jeigu taikomos a punkto nuostatos, vis tiek draudžiama dirbti nuo vidurnakčio iki ketvirtos valandos ryto.

▼B

Tačiau valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali leisti paaugliams dirbti tuo laiku, kai naktinis darbas yra draudžiamas, jei tam yra objektyvių priežasčių ir paaugliams tinkamai kompensuojama poilsio laiku, ir jei nenukrypstama nuo 1 straipsnyje nurodytų tikslų:

- jeigu dirbama laivininkystės arba žvejybos sektoriuose,
- jeigu darbas susijęs su ginkluotosiomis pajėgomis arba policija,
- jeigu dirbama ligoninėse arba panašiose įstaigose,
- jeigu darbas susijęs su kultūros, meno, sporto arba reklamine veikla.

3. Prieš skiriant paauglius dirbti naktį ir paskui jiems suteikiama teisė nemokamai tikrintis sveikatą ir gebėjimus, nebent darbas, kurį jie dirba tuo laiku, kai naktinis darbas draudžiamas, yra išimtinio pobūdžio.

*10 straipsnis***Poilsio laikas**

1. a) Valstybės narės, kurios naudojami 4 straipsnio 2 dalies b arba c punktuose nurodytomis išlygomis, patvirtina priemones, būtinas užtikrinti, kad per kiekvieną 24 valandų laikotarpį vaikai turėtų teisę į minimalų nepertraukiamą 14 valandų poilsį.

b) Valstybės narės patvirtina priemones, būtinas užtikrinti, kad per kiekvieną 24 valandų laikotarpį paaugliai turėtų teisę į minimalų nepertraukiamą 12 valandų poilsį.

2. Valstybės narės patvirtina priemones, būtinas užtikrinti, kad per kiekvieną septynių dienų laikotarpį:

— vaikai, kurių atžvilgiu buvo pasinaudota 4 straipsnio 2 dalies b arba c punktuose nurodytomis išlygomis, ir

— paaugliai

turėtų teisę į minimalų ir, jei įmanoma, nepertraukiamą dviejų dienų poilsio laiką.

Minimalus poilsio laikas gali būti sutrumpintas dėl pagrįstų techninių arba organizacinių priežasčių, tačiau jokia būdu negali būti trumpesnis kaip 36 nepertraukiamos valandos.

Sekmadienis paprastai įeina į minimalų poilsio laiką, kuris nurodytas pirmoje ir antroje pastraipose.

3. Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali numatyti, kad 1 ir 2 dalyse nurodytas minimalus poilsio laikas gali būti pertrauktas, jeigu darbas dirbamas tam tikrais suskaidytais dienos laikotarpiais arba jeigu darbo laikas yra trumpas.

▼B

4. Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali daryti išlygas 1 dalies b punkto ir 2 dalies nuostatomis dėl paauglių, jei tam yra objektyvių priežasčių ir jei jiems tinkamai kompensuojama poilsio laiku, ir jei tuo nenukrypstama nuo 1 straipsnyje nurodytų tikslų, jeigu:

- a) dirbama laivininkystės arba žvejybos sektoriuose;
- b) darbas susijęs su ginkluotosiomis pajėgomis arba policija;
- c) dirbama ligoninėse arba panašiose įstaigose;
- d) dirbama žemės ūkyje;
- e) dirbama turizmo pramonėje arba viešbučių, restoranų ar kavinių sektoriuje;
- f) darbas dirbamas tam tikrais suskaidytais dienos laikotarpiais.

*11 straipsnis***Kasmetinis poilsio laikas**

Valstybės narės, kurios naudojasi 4 straipsnio 2 dalies b arba c punkte nurodytomis išlygomis, pasirūpina, kad vaikams, kurie pagal nacionalinės teisės aktus turi lankyti mokyklą, laisvas nuo darbo laikas būtų skiriamas, jei įmanoma, per vaikų mokyklos atostogas.

*12 straipsnis***Pertraukos**

Valstybės narės patvirtina priemones, būtinas užtikrinti, kad tais atvejais, kai dienos darbo laikas yra ilgesnis kaip keturios su puse valandos, jaunimas turėtų teisę į ne trumpesnę kaip 30 minučių darbo pertrauką, kuri, jei įmanoma, būtų nepertraukiama.

*13 straipsnis***Paauglių darbas esant force majeure**

Valstybės narės, remdamosi įstatymų arba kitų teisės aktų nuostatomis, gali leisti daryti išlygas 8 straipsnio 2 daliai, 9 straipsnio 1 dalies b punktui ir 10 straipsnio 1 dalies b punktui, taip pat paaugliams - 12 straipsniui, kai dirbama Direktyvos 89/391/EEB 5 straipsnio 4 dalyje nurodytomis aplinkybėmis, jeigu šis darbas yra laikino pobūdžio ir turi būti nedelsiant atliktas, jeigu nėra suaugusių darbuotojų ir jeigu per kitas tris savaites paaugliams skiriamas tokios pat trukmės kompensacinis poilsio laikas.

IV SKIRSNIS

*14 straipsnis***Priemonės**

Kiekviena valstybė narė nustato būtinas priemones, kurių reikia imtis, jeigu nesilaikoma nuostatų, priimtų šiai direktyvai įgyvendinti; šios priemonės turi būti veiksmingos ir proporcingos.

*15 straipsnis***Priedo pakeitimas**

Atsižvelgiant į technikos raidą, tarptautinių taisyklių arba specifikacijų pakeitimus ir mokslo pažangą šios direktyvos taikymo srityje, priedo techninio pobūdžio pakeitimai priimami Direktyvos 89/391/EEB 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

*16 straipsnis***Apsaugos lygio išlaikymas**

Nepažeidžiant valstybių narių teisės, atsižvelgiant į pasikeitusias aplinkybes, rengti kitokias nuostatas, susijusias su jaunimo apsauga, ir tol, kol laikomasi minimalių šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, šios direktyvos įgyvendinimas nėra pagrįsta priežastis sumažinti bendrą jaunimo apsaugos lygį.

*17 straipsnis***Baigiamosios nuostatos**

1. a) Valstybės narės įstatymais ir kitais teisės aktais įtvirtina nuostatas, būtinas, kad šios direktyvos būtų pradėta laikytis ne vėliau kaip nuo 1996 m. birželio 22 d. arba užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki tos datos darbdaviai ir darbuotojai reikiamas nuostatas įtvirtintų kolektyvinėmis sutartimis, o iš valstybių narių būtų pareikalauta parengti visas būtinas nuostatas, kad jos bet kada galėtų užtikrinti šios direktyvos nustatytus rezultatus.
- b) Jungtinė Karalystė gali ketverius metus nuo a punkte nurodytos datos nevykdyti 8 straipsnio 1 dalies b punkto pirmos pastraipos nuostatos, susijusios su maksimaliu savaitės darbo laiku, taip pat gali nevykdyti 8 straipsnio 2 dalies ir 9 straipsnio 1 dalies b punkto bei 2 dalies nuostatų.

Komisija pateikia ataskaitą apie šios nuostatos pasekmes.

Taryba, laikydamasi Sutartyje nustatytų sąlygų, nusprendžia, ar reikėtų pratęsti šį laikotarpį.

- c) Valstybės narės nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

▼B

2. Valstybės narės, tvirtindamos 1 dalyje nurodytas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų arba ketinamų priimti nacionalinių teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

▼M1*17a straipsnis***Įgyvendinimo ataskaita**

Valstybės narės kas penkeri metai Komisijai teikia šios direktyvos praktinio įgyvendinimo ataskaitą, kuri teikiama kaip Direktyvos 89/391/EEB 17a straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytos vienos bendros ataskaitos atskiras skyrius ir kuria remiantis Komisija atliks vertinimą pagal to paties 17a straipsnio 4 dalies nuostatas.

▼B*18 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼ B*PRIEDAS***Neišsamus veiksmų, procesų ir darbų sąrašas**

(7 straipsnio 2 dalis, antra pastraipa)

I. Veiksniai1. *Fiziniai veiksniai*

- a) jonizuojančioji spinduliuotė;
- b) darbas aukšto slėgio atmosferoje, t. y. slėginiai indai, povandeniniai darbai.

2. *Biologiniai veiksniai***▼ M2**

- a) 3 ir 4 rizikos grupių biologiniai veiksniai, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/54/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnio antros pastraipos 3 ir 4 punktuose.

▼ B3. *Cheminiai veiksniai***▼ M2**

- a) cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 ⁽²⁾ nustatytus klasifikavimo kriterijus ir pagal juos priskiriami vienai ar kelioms iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir pavojingumo kategorijų, kurioms apibūdinti taikoma viena ar kelios pavojingumo frazės:

- 1, 2 ar 3 kategorijos ūmaus toksiškumo medžiagos (H300, H310, H330, H301, H311, H331);
- 1A, 1B ar 1C kategorijos odą ėsdinančios medžiagos (H314),
- 1 arba 2 kategorijos degiosios dujos (H220, H221),
- 1 kategorijos degūs aerosoliai (H222),
- 1 arba 2 kategorijos degusis skystis (H224, H225),
- kategorijos „nestabilios sprogišios medžiagos“ sprogišios medžiagos arba 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 poklasio sprogišios medžiagos (H200, H201, H202, H203, H204, H205),
- A, B, C arba D tipo savaime reaguojančios medžiagos ir mišiniai (H240, H241, H242),
- A arba B tipo organiniai peroksidai (H240, H241),
- 1 arba 2 kategorijos specifinio toksiškumo konkrečiam organui po vienkartinio poveikio medžiagos (H370, H371),
- 1 arba 2 kategorijos specifinio toksiškumo konkrečiam organui po kartotinio poveikio medžiagos (H372, H373),

⁽¹⁾ 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/54/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su biologinių veiksnių poveikiu darbe (septintoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL L 262, 2000 10 17, p. 21).

⁽²⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

▼ M2

- 1 kategorijos, 1A arba 1B pakategorės kvėpavimo takus jautrinančios medžiagos (H334),
- 1 kategorijos, 1A arba 1B pakategorės odą jautrinančios medžiagos (H317),
- 1A, 1B arba 2 kategorijos kancerogenai (H350, H350i, H351),
- 1A, 1B arba 2 kategorijos mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms (H340, H341),
- 1A arba 1B kategorijos toksinis poveikis reprodukcijai (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df).

d) medžiagos ir mišiniai, nurodyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/37/EB ⁽¹⁾ 2 straipsnio a punkto ii papunktyje;

▼ B

- e) švinas ir jo junginiai, jeigu tokias minėtas medžiagas gali absorbuoti žmogaus organizmas;
- f) asbestas.

II. Procesai ir darbas**▼ M2**

1. Direktyvos 2004/37/EB I priede nurodyti darbo procesai.

▼ B

2. Įtaisų, fejerverkų ar kitų daiktų, savo sudėtyje turinčių sprogstamųjų medžiagų, gamyba ir tvarkymas.
3. Darbas su piktai ar nuodingais gyvūnais.
4. Gyvulių skerdimas pramoniniu būdu.
5. Darbas, susijęs su įrengimų, skirtų suslėgtųjų, suskystintųjų ar ištirpintųjų dujų gamybai, laikymui ar naudojimui, tvarkymu.
6. Darbas su cisternomis, talpyklomis, rezervuarais ar apipintais buteliais su cheminiais veiksniais, nurodytais 1.3 punkte.
7. Darbas, susijęs su konstrukcijos griūties pavojumi.
8. Darbas, susijęs su aukštos įtampos elektros pavojumi.
9. Darbas, kurio tempas priklauso nuo mašinų, o apmokėjimas — nuo rezultatų.

⁽¹⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/37/EB dėl darbuotojų apsaugos nuo rizikos, susijusios su kancerogenų arba mutagenų poveikiu darbe (šeštoji atskira Direktyva, kaip numatyta Tarybos direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL L 158, 2004 4 30, p. 50).